

BF fortsätter med en kort repetition av hur Adolf kom till Torshälla och bakgrunden till grundandet av Nyby Bruk

Jag tänkte fortsätta berättelsen om fam. Zethelius 1800-tal fram till Adolfs död 1864, han blev 83 år, en för dåtiden imponerande ålder.

Tre av sönerna blev brukspatroner vid Nyby och Surahammars Bruk, sonen Herman vid Surahammar under en kort tid på bara ett år pga. hans tragiska drunkningsolycka 1846 i samband med ombyggnaden av bruket. Han efterträddes av sin bror Erik Wilhelm som dog 1873. Vid Nyby Bruk efterträddes Adolf av sonen Carl 1864 som var brukspatron till sin död 1880.

Företaget, som då varit AB sedan 1872 stötte i slutet på 1880-talet på vissa svårigheter att sälja plåten och 1892 anställdes Lars Linus Liberg som disponent och VD för Nyby Bruks AB som inledde en andra framgångsepok för bruket.

- x -

Tänkte inleda med bröllopet i Torshälla år 1808 då Adolf fick den berömde Erik Nordewall som svärfar och sedan hur han som guldsmed och tekniskt intresserad påverkades av sin Stockholmsvän Johan Gottlieb Gahn (1745 – 1818) som var medarbetare till Jacob Berzelius ”den svenska kemins fader” och något senare skotten Samuel Owens som gått i lära hos James Watt innan han kom till Sverige och byggde sin fabrik på Kungsholmen i Stockholm och blev så småningom omnämnd som ” den svenska verkstadsindustrins fader” med bl.a. Carl Gerhard Bolinder (senare partner med Theofron Munktell) som lärjunge.

- x -

Det lyckosamma grundandet av Nyby Bruk 1829 tillsammans med parhästen Samuel Owens har vi tidigare behandlat varför vi nu tänkte koncentrera oss på tiden från 1845 då Adolf Z köpte Surahammars bruk på auktion och omvandlade det till en kopia av Nyby Bruk.

Surahammar har anor från 1500-talet andra hälften och att Axel Oxenstierna där anlade en ”kronohammare” år 1637. År 1746 köpte Skultuna Messingsbruk Surahammar som kom att vara förenade i 99 år när Surahammar auktionerades ut och köptes av Adolf Zethelius för drygt 60 tusen rdr banco.

- x -

Surahammars och Skultunas vidare öden beskrivs kortfattat som introduktion till vår utflykt den 28 maj då vi besöker båda bruken.

Skultuna ingick under många år i Svenska Metallverken och avstyckades av ägaren Gränges som sålde Skultuna Messingsbruk till Ian Wachtmeister år 1983. Tillverkningen av messingsprodukter är idag nedlagd.